

Het collectievormingsbeleid van Bibliotheek Wageningen UR

Uitgangspunt voor het collectievormingsbeleid is dat Bibliotheek Wageningen UR een informatieinfrastructuur (collectie en ontsluitingssysteem) beschikbaar stelt aan Wageningen UR voor het onderzoek en onderwijs op haar wetenschapsgebieden.

Bibliotheek Wageningen UR speelt hiermee een belangrijke rol in het totale kennismangement van Wageningen UR:

- de informatievoorziening die de bibliotheek aanbiedt is van een kwalitatief hoogstaand niveau (kwaliteitsselectie)
- de beslissingen worden in alle gevallen genomen in overleg met en in het belang van de gebruiker (informatie- en bibliotheekcommissies)
- de informatie-infrastructuur is zodanig ingericht dat de collectie optimaal en gegarandeerd (nu en in de toekomst) beschikbaar is. De elektronische bibliotheek speelt hierin een belangrijke rol
- de kosten van de informatie-infrastructuur worden zo laag mogelijk gehouden door weloverwogen collectievorming (incl. besef van prijs/kwaliteitsverhouding) en deselectie
- naast de collectievorming op basis van de informatiebehoefte bij Wageningen UR wordt de rol die Bibliotheek Wageningen UR speelt als (inter)nationale bibliotheek op het gebied van de life sciences (Voedsel en Groen) niet uit het oog verloren.

Collectie

Onder collectie wordt verstaan alle in of via de bibliotheek beschikbaar gestelde informatiebronnen, ongeacht de plaats waar ze fysiek (bibliotheek(magazijn)), bibliotheekserver, server bij uitgever) zijn opgeslagen. Collectievorming gaat daarom nog meer dan voorheen over ordenen en beschikbaarstellen dan over aanschaffen en op de plank zetten.

Zo lang boeken een belangrijk deel blijven vormen van het informatiepakket dat nodig is voor onderwijs en onderzoek, is een goede basiscollectie voor geheel Wageningen UR beschikbaar. Bibliotheek Wageningen UR neemt het initiatief om op een voor alle partijen aantrekkelijke en realiseerbare manier de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van de Bibliotheek en de Sciences Groups voor de boeken- en onderwijscollecties uit te voeren.

Bij Speciale Collecties en de kaartcollecties speelt digitalisering van het materiaal een grote rol en worden de ontwikkelingen daarin gevolgd.

Speciale Collecties

Binnen Bibliotheek Wageningen UR neemt Speciale Collecties een bijzondere positie in. Het team Speciale Collecties beheert het deel van de bibliotheekcollectie van Wageningen UR dat door de waarde en de aard van het materiaal speciale aandacht en bescherming nodig heeft.

Inhoudelijk zijn de Speciale Collecties gericht op de historische wetenschappelijke informatieverzorging van de vakgebieden van Wageningen UR. Sterke kanten van de Speciale Collecties liggen bij de vakgebieden van Groene Ruimte en de Plantwetenschappen, vooral tuin- en landschapsarchitectuur, topografisch-historisch materiaal, botanie, land- en tuinbouw en sierteelt. Door de samenhang in deze collecties zijn de Speciale Collecties als geen ander in staat een oorspronkelijk beeld te geven van de historie van het rurale landgebruik en de ruimtelijke ontwikkeling van het landschap en het platteland in Nederland.

Het team Speciale Collecties zorgt ervoor dat wetenschappers, studenten en andere geïnteresseerden historisch waardevolle en/of kwetsbare materialen kunnen raadplegen, die betrekking hebben op de kennisgebieden van Wageningen UR. Bovendien initieert en participeert het team in activiteiten die de waarde van de Speciale Collecties en het gebruik ervan in onderzoek en onderwijs verhogen en promoten.

Schenkeningen

Bibliotheek Wageningen UR ontvangt regelmatig schenkingen van bedrijven, organisaties en particulieren. Schenkingen worden dankbaar aanvaard omdat ze gaten in de collectie kunnen vullen of omdat geschonken materiaal gebruikt kan worden ter vervanging van beschadigde documenten.

Meer informatie is beschikbaar via de Helpdesk van Bibliotheek Wageningen UR (tel. 0317-484440).

Digitale bibliotheek

In een hoog tempo heeft Wageningen UR de omschakeling naar digitaal gemaakt. Vrijwel de volledige collectie bibliografieën is via het netwerk beschikbaar. Daarna is dezelfde omschakeling gemaakt met tijdschriften. De samenwerking met de andere Universiteitsbibliotheken en de KB in UKB- en SURF-verband is hierbij van groot belang geweest. Cruciaal was ook de besluitvorming over de concentratie van bibliotheeklocaties, het realiseren van Bibliotheek Wageningen UR en de samenvoeging van de budgetten voor abonnementen (tijdschriften, databases) van alle onderdelen van Wageningen UR. Als gevolg hiervan kon een uitstekende, gezamenlijke digitale collectie worden gevormd en verder uitgebreid.

Het resultaat is dat binnen Wageningen UR iedereen toegang tot meer informatie heeft dan ooit. Daarnaast hebben medewerkers en studenten tot in alle uithoeken van de wereld altijd toegang tot de belangrijkste informatiebronnen voor studie en onderzoek dankzij de 'Log in' functionaliteit van de Wageningen Desktop Library.

Bibliotheek Wageningen UR volgt voortdurend de ontwikkelingen op het gebied van de informatievoorziening en gebruikt innovaties als deze leiden tot verbeterde informatievoorziening of informatieontsluiting. Nieuwe databases, tijdschriften, functionaliteit van zoekmachines als Google, worden in samenwerking met gebruikers getoetst op hun waarde voor Wageningen UR. Ontwikkelingen zoals Open Access (vrije toegang tot tijdschriften) worden op de voet gevolgd.

Overleg met gebruikers

De uitvoering van collectievorming is een samenspel tussen de Bibliotheek en Wageningen UR, waarin aanbod en vraag bij elkaar worden gebracht. Aan de kant van de bibliotheek zijn het vooral de informatiespecialisten die (via contactpersonen) leerstoelgroepen en instituten attenderen en informeren over nieuwe informatie(bronnen). Het proces dat vaak vanuit het aanbod wordt gestart, wordt door overleg in gebruikers- en bibliotheekcommissies omgevormd tot daadwerkelijke vraagsturing.

De vertegenwoordigers van de studentenbibliotheekcommissie brengen collectievorming van de onderwijscollectie onder de aandacht van de Studentenraad en het International Student Panel (ISP). Ook attenderen zij docenten op de noodzaak om de bibliotheek steeds te informeren over onderwijsliteratuur.

De catalogus

De catalogus is de voorraadlijst van Bibliotheek Wageningen UR. In de catalogus staan alle documenten die de Bibliotheek heeft beschreven. Steeds meer zijn het ook beschrijvingen van elektronische documenten. De catalogus beschrijft niet alleen wat er op de plank staat, maar wat er beschikbaar is.

In de catalogus worden geen tijdschriftartikelen en hoofdstukken uit boeken opgenomen. Daarvoor wordt verwezen naar de bibliografieën (CAB-Abstracts, Current Contents, Biological Abstracts) die verwijzingen bevatten naar veel meer publicaties dan Bibliotheek Wageningen UR direct beschikbaar heeft.

Wageningen Desktop Library

Wageningen Desktop Library is de verzamelplaats voor alle digitale informatiebronnen. De **Portals** vormen de kern van Wageningen Desktop Library. Deze portals zijn ingedeeld naar de vakgebieden van Wageningen UR en brengen structuur aan in het grote aanbod van informatiebronnen. Deze portals zijn vooral ideaal voor wie de weg nog onvoldoende weet. Belangrijk onderdeel is de Virtual Reference Desk, een verzameling van woordenboeken, gidsen etc.

Op de **Search**-pagina zijn voor de gebruikers die al weten welke bestanden het meest relevant zijn de informatiebronnen in alfabetische volgorde samengebracht

Het zoeken in verschillende bestanden wordt mogelijk gemaakt via MetaLib.

Onder **User Info and Services** is informatie beschikbaar over de bibliotheken (adressen, openingstijden), cursussen, lenen, documentleverantie en de overige dienstverlening.

Bestanden en tijdschriften

De kern van het informatiesysteem van Wageningen UR vormt de tijdschriftencollectie waarin miljoenen artikelen beschikbaar zijn. Om het vinden van deze artikelen mogelijk te maken beschikt de bibliotheek via Wageningen Desktop Library over een aantal bibliografieën. Een bibliografie is een secundaire bron, bestaande uit records (titel, auteurs, trefwoorden, samenvatting etc.) die verwijzen naar de primaire bron: het tijdschrift of boek. In vrijwel alle gevallen is er in het bibliografische record een link (SFX) aanwezig naar de volledige tekst van de publicatie (digitaal of in de bibliotheek).

Bibliotheek Wageningen UR beschikt over enkele tientallen bibliografieën die samen vrijwel het volledige vakgebied van Wageningen UR bestrijken. De belangrijkste zijn: CAB-Abstracts (landbouw, voeding), Web-of-Science/Current Contents (life sciences), Scopus (life sciences), Biological Abstracts (biologie), FSTA (voedingswetenschappen en levensmiddelentechnologie), Medline/PubMed (medische wetenschappen).